# ORGANIZAŢIA TERORISTĂ INTERNAŢIONALĂ: PROBLEMATICA SUBIECTULUI RĂSPUNDERII PENALE INTERNAŢIONALE.

***Alexandra VERDEŞ***

CZU: 341.49:327.88

*Terrorism represents a threat to international security, individual criminal prosecution for terrorist acts and terrorist offenses do not lead to activity cessation of these organizations, there needs to be more investigation of possible international criminal liability of international terrorist organizations and creation of a potential International tribunal on the given aspect. The scientific novelty of the research: establishing a potential of international criminal liability for terrorist organizations as a prospective subject of international criminal liability, in developing a legal basis and jurisdiction of a potential "International Tribunal for crimes committed by international terrorist organizations".*

Terorismul internaţional în perioada modernă rămâne a fi cel mai actual subiect de cercetare, reprezentând un impact pentru securitatea atât naţională a unui stat, cât şi internaţională. Comunitatea internaţională, pe parcursul sec. XX şi sec. XXI, s-a manifestat unanim în necesitatea formării diferitelor mecanisme pentru a preveni şi contracara manifestările teroriste, totodată prin multiple acte internaţionale, la care este parte şi Republica Moldova, se condamnă toate manifestările teroriste care pun în pericol societatea.

Preponderent, activitatea teroristă este desfăşurată de organizaţii create în acest scop, care planifică, exercită şi promovează ideologia radicală cu tentă teroristă. În prezent, în doctrina dreptului penal şi a dreptului internaţional nu există o abordare unică asupra statutului „organizaţiilor teroriste" şi „organizaţiilor teroriste internaţionale", din motivul inexistenţei criteriilor unice, care ar putea recunoaşte o organizaţie drept „organizaţia teroristă internaţională".

Potrivit unor autori ruşi [1, p.91], prin „organizaţie teroristă" se înţelege o organizaţie creată pentru activităţi teroriste sau care recunoaşte posibilitatea de a utiliza terorismul în activitatea sa infracţională, iar „organizaţia teroristă internaţională" definită ca un grup cu caracter stabil şi consolidat, care include indivizi din două sau mai multe state străine sau funcţionează pe teritoriul mai multor state şi atinge obiectivele sociopolitice stabilite prin metode teroriste. Iar în viziunea altor doctrinari, o organizaţie teroristă devine internaţională atunci când activitatea acesteia este de natură transfrontalieră şi foloseşte terorismul ca o tactică principală în atingerea obiectivelor stabilite [2, p.9]. Ca exemplu, „*Hezbollah*", o organizaţie şiită libaneză militarizată, care are ca scop crearea unui stat islamic în Liban, după modelul Iranului. Aceasta

este recunoscută ca teroristă de mai multe state, cum ar fi: Statul Israel, SUA, Canada, Marea Britanie, Australia, şi altele.

Necesitatea adoptării unor mecanisme de combatere a terorismului internaţional în prezent devine o problematică în dreptul internaţional şi angajează o potenţială răspundere a organizaţiilor teroriste în calitate de subiect în dreptul internaţional, din motivul că atragerea la răspunderea penală individuală a teroriştilor în anumite state, în conformitate cu legislaţia naţională pentru fapte teroriste deja comise nu duce la încetarea activităţilor organizaţiilor teroriste internaţionale [3, p.114]. Organizaţiile teroriste fiind multiple grupări stabile dispun şi de resurse financiare suficiente pentru realizarea activităţii infracţionale încontinue şi pot folosi teritoriile altor state, care nu dispun de un mecanism eficient naţional în combaterea terorismului.

Considerând şi analiza Rezoluţiei Adunării Generale ale ONU nr. 66/100 din 9 decembrie 2011 privind răspunderea organizaţiilor internaţionale [4], putem determina că pentru a avea personalitate juridică internaţională completă, o organizaţie internaţională trebuie să întrunească următoarele elemente constitutive: să fie formată din state în calitate de membri; să fie constituită în temeiul unui tratat multilateral încheiat între statele membre; să aibă o structură instituţională proprie, care este formată din organe cu funcţionare permanentă sau periodică şi cu atribuţii determinate de tratatul constitutiv, capabilă să adopte acte opozabile membrilor organizaţiei, dar şi necesitatea conformităţii organizaţiei cu normele dreptului internaţional. Luând în consideraţie aceste elemente, stabilim că organizaţia teroristă internaţională nu întruneşte astfel de elemente constitutive pentru a fi un subiect al răspunderii în dreptul internaţional.

Totodată, juristul german L. Mammen, presupune posibilitatea recunoaşterii organizaţiei teroriste internaţionale ca subiect al dreptului internaţional cu o personalitate juridică funcţional redusă ori limitată [5, p.342]. Aceasta înseamnă că astfel de subiect nu va poseda toate drepturile şi obligaţiile, care aparţin subiecţilor recunoscuţi în dreptului internaţional.

Menţionăm că potrivit M. Andronie, „personalitate juridică internaţională” desemnează aptitudinea ce o posedă o persoană juridică internaţională, pe când noţiunea de „drepturi şi obligaţii recunoscute de dreptul internaţional” desemnează doar drepturile şi îndatoririle juridice stipulate în normele dreptului internaţional şi al căror titular este subiectul respectiv [6, p.2]. Aşadar, personalitatea juridică internaţională este o caracteristică calitativă a unui subiect de drept internaţional, exprimată în capacitatea unei persoane de a fi subiect de drept internaţional.

Necesar de menţionat că procesul recunoaşterii unui „subiect” în calitate de subiect al dreptului internaţional depinde de state, care sunt subiecţi primari în dreptul internaţional. Potrivit lui L. Mammen, inexistenţa unei astfel de personalităţi juridice în prezent creează următoarele probleme: aplicarea măsurilor de menţinere a păcii şi securităţii internaţionale, precum şi dreptul la autoapărare direct împotriva unei organizaţii teroriste internaţionale, care utilizează teritoriul unui stat suveran; aplicarea normelor dreptului internaţional umanitar într-un conflict armat dintre un stat suveran şi o organizaţie teroristă internaţională, care are loc pe teritoriul unui alt stat. În ab-

senţa unor norme juridice internaţionale speciale, creşte pericolul aplicării unilateral a forţei cu referire la lupta împotriva terorismului. Ca rezultat, dreptul internaţional nu îşi va îndeplini pe deplin funcţiile prioritare de menţinere a păcii şi securităţii internaţionale [5, p.226-228].

Propunerea de recunoaştere a unei organizaţii teroriste internaţionale ca subiect independent al infracţiunilor de terorism internaţional şi a răspunderii în temeiul dreptului internaţional este condiţionată de pericolul pe care îl reprezintă organizaţiile teroriste internaţionale pentru întregul sistem de relaţii internaţionale. Deciziile privind recunoaşterea şi pronunţarea organizaţiilor teroriste ca fiind internaţionale ar putea fi luate teoretic de: 1. Consiliul de Securitate al ONU. O evaluare juridică a acţiunilor organizaţiilor teroriste internaţionale nu poate fi efectuată direct de Consiliul de Securitate al ONU, dar de o comisie special creată în cadrul Consiliului, şi să fie o decizie din partea Consiliul de Securitate al ONU; 2. Curtea Penală Internaţională, este optim de a extinde jurisdicţia Curţii Penale Internaţionale asupra crimelor organizaţiilor teroriste internaţionale; 3. *„Tribunal internaţional pentru crimele săvârşite de organizaţiile teroriste internaţionale”*, special creat similar cu tribunalele existente (Tribunalul de la Nürnberg; Tribunalul de la Tokyo; Tribunalul pentru fosta Iugoslavie; Tribunalul pentru Rwanda; Tribunalul special pentru Liban).

Astfel, după stabilirea statutului organizaţiei drept „organizaţia teroristă internaţională”, consecinţele trebuie să apară atât la nivel internaţional, cât şi la nivel naţional. La nivel internaţional, se întreprinde interzicerea recunoaşterii organizaţiei ca parte beligerantă şi recunoaşterea membrilor acesteia în calitate de combatanţi. La nivel naţional, se întreprind următoarele acţiuni: atragerea la răspunderea penală a persoanelor pentru aderarea şi afilierea la aceste organizaţii teroriste internaţionale; lichidarea persoanelor juridice înfiinţate sau controlate de membrii unei organizaţii teroriste internaţionale; îngheţarea şi confiscarea ulterioară a activelor membrilor unei organizaţii teroriste internaţionale, precum şi a persoanelor juridice înfiinţate sau controlate de aceştia; interzicerea acordării de azil politic membrilor unei organizaţii teroriste internaţionale. Sancţiunile – pedepsele aplicabile vor trebui să stopeze dezvoltarea continuă a activităţii teroriste şi să includă confiscarea bunurilor mobile şi imobile aflate pe teritoriile tuturor statelor, inclusiv fonduri de pe conturile bancare, acţiuni în întreprinderile controlate, precum şi pedepsirea liderilor şi membrilor organizaţiilor teroriste internaţionale. Astfel, doar conducerea sau apartenenţa persoanei la o organizaţie teroristă internaţională va fi supusă dovezii. Natura ilegală a acestei organizaţii va fi considerată deja criminală şi teroristă [7, p. 103-125].

Concluzionând, menţionăm că stabilirea personalităţii juridice internaţional reduse asupra organizaţiilor teroriste nu conferă statut de subiect al dreptului internaţional, dar va oferi o posibilitate de atragere la răspunderea în conformitate cu normele dreptului internaţional. Totodată, extinderea normelor dreptului internaţional asupra organizaţiilor teroriste nu are scopul de a-i face participanţi în relaţiile internaţionale, de a negocia cu ei sau de a-i implica în elaborarea tratatelor internaţionale.

**Referinţe:**

1. БОЛЬШАКОВ, А., МЕЖВЕДИЛОВ, А., ТЕРЕШИНА, Е. *Профилактика экстремизма и терроризма: сборник учебно-методических материалов.* Издательство Казанского университета, 2012.
2. ОРЛОВА, И, ПАЦЕК, М. Международно-правовые аспекты борьбы с международным терроризмом: проблемы правового регулирования. В: *Политика и правовое государство*, 2018.
3. ИВАНОВ, Э. Международная террористическая организация как потенциальный субъект ответственностипо международному уголовному праву. В: *Право в современном мире*, 2012, №4.
4. Rezoluţia Adunării Generale ale ONU, nr. 66/100 din 9 decembrie 2011 privind Răspunderea organizaţiilor internaţionale, https://www.un.org/ru/ga/66/docs/66res1.shtml accesat la 26.11.2020.
5. MAMMEN, Lars. *VolkerrechtlicheStellung von internationalen Terrororganisationen.* Nomos Verl. Baden - Baden 2008.
6. ANDRONIE, M. Participanţii la raporturile juridice internaţionale.Noţiuni introductive privind conceptul de „personalitate juridică internaţională. În: *Europa 2020*, 2020.
7. ГАЛАФАСТ, О., ИВАНОВ, Е. Международно–правовые проблемы борьбы с терроризмом. В: *Новые вызовы в международном праве*. Москва, 2010.

*Recomandat*
***Vladimir GROSU,** dr, conf. univ.*